

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28Vyd/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424202061
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2025:6424202061.2

Uznesenie

-8 - 28Vyd/1/2024

Okresný súd Žiar nad Hronom v právnej veci navrhovateľov 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, XXX XX C. D., 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, XXX XX G. C. H., 3/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, XXX XX C. D., za účasti evidovaných vlastníkov nehnuteľnosti 1/ A. B. (ž. I. E.) (SPF), a 2/ E. B. (J.) (SPF), ako nezistení vlastníci zastúpení: Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, o návrhu na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

-8 - 28Vyd/1/2024

I. Súd návrh navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

-3 - 28Vyd/1/2024

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 28.06.2024, v znení jeho doplnenia zo dňa 05.12.2024, sa navrhovatelia domáhali vydania rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C. D., obec C. D., okres G., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, a to k pozemku K. parc. L. XXXX/X, druh pozemku: záhrada o výmere XXXX m² (ďalej len „predmetná nehnuteľnosť“), a to tak, že súd potvrdí, že navrhovateľ 2/ a navrhovateľ 3/ nadobudli vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti dňa 01.01.2011 a súčasne rozhodne, že Okresný úrad Žarnovica, katastrálny odbor zaznamená vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti v prospech navrhovateľa 1/ v podiele 1/2 a v prospech navrhovateľa 2/ v podiele 1/2.

2.1. Návrh odôvodnili tým, že v predchádzajúcich rokoch z dôvodu stavebných prác na nehnuteľnostiach susediacich s predmetnou nehnuteľnosťou, ako aj počas prebiehajúceho dedičského konania sp. zn. 12D/1097/2010 vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom po poručiťke (stará matka navrhovateľa 1/, resp. matka navrhovateľa 2/) sa oboznámili s tým, akým spôsobom sú evidované vlastnícke vzťahy k predmetnej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností, pričom o týchto skutočnostiach nemali navrhovatelia žiadnu vedomosť. Navrhovatelia 2/ a 3/ sa dlhé roky, minimálne od 01.01.1965 až do 01.01.2011, kedy prebiehalo uvedené dedičské konanie, starali o predmetnú nehnuteľnosť a obhospodarovali ju v presvedčení, že táto už bola predmetom majetkového vypořádania medzi ich spoločnými predkami v ich prospech. Navrhovatelia 2/ a 3/ v priebehu uvedeného dedičského konania,

ako aj počas stavebných prác na nehnuteľnostiach susediacich s predmetnou nehnuteľnosťou zistili, že evidencia v katastri nehnuteľností je v rozpore s ich dovtedajším presvedčením o tom, že predmetná nehnuteľnosť im vlastnícky patrí v celom rozsahu, keď zistili, že sú k nej evidované ďalšie spoluvlastnícke podiely vlastníkov, ktorí sú ako nezistení vlastníci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. Uvedená skutočnosť bola pre navrhovateľov prekvapením, nakoľko predmetný pozemok kontinuálne užívali niekoľko desaťročí, starali sa o tento pozemok a nikto voči tomu nevzniesol námietky. Predmetný pozemok tak užívali v presvedčení a dobrej viere, že pozemok je v celom rozsahu v ich vlastníctve. Navrhovatelia uviedli, že vzniknutá situácia nezodpovedá objektívnej realite ani právnym skutočnostiam, ktoré v minulosti nastali vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti.

2.2. Vzhľadom na uvedené majú navrhovatelia za to, že sú splnené zákonné predpoklady na vydržanie predmetnej nehnuteľnosti, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie C. D., keďže ide o spôsobilý predmet držby, tento mali navrhovatelia v držbe nepretržite 10 rokov a išlo o oprávnenú (dobromyseľnú) držbu. Navrhovatelia 2/ a 3/ a ich otec ako spoločný právny predchodca mali predmetný pozemok dlhodobo v držbe a stálom užívaní, pričom na ňom vykonávali rôzne druhy hospodárskej činnosti od kosenia, chovania hospodárskych zvierat až po pestovanie plodín. Vlastnícky vzťah k predmetnej nehnuteľnosti bol navrhovateľom 2/ a 3/ dlhodobo avizovaný a prezentovaný ako faktická skutočnosť ich otcom, pričom nebol v minulosti nikdy spochybnený žiadnou osobou zo strany majiteľov susedných pozemkov, rodinného prostredia či tretích osôb. Čo sa týka určenia dňa vydržania navrhovatelia uviedli, že k vydržaniu predmetného pozemku, ktorý je predmetom podania došlo najneskôr dňa XX.XX.XXXX, t. j. podľa navrhovateľov nepochybne uplynula desaťročná vydržacia doba.

3. Spolu s návrhom na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bolo súdu doručené čestné vyhlásenie dlhoročného suseda predmetného pozemku A. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX C. D..

4. Podľa § 359a zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

Podľa § 359c ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o potvrdení vydržania je oprávnený podať ten, kto o sebe tvrdí, že vydržaním nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Podľa § 359d ods. 2 CMP, návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

Podľa § 359e ods. 1 CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359e ods. 2 CMP, súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1.

Podľa § 359e ods. 3 CMP, o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania rozhoduje súd bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi.

Podľa § 129 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 2 OZ, takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125).

Podľa § 134 ods. 3 OZ, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Podľa § 134 ods. 4 OZ, pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

5. Z čestného prehlásenia A. M. (dlhoročný sused predmetnej nehnuteľnosti) vyplýva, že minimálne od roku 1965 navrhovateľa 2/ a 3/ užívali predmetný pozemok nepretržite, dlhodobo a nerušene. Vo vzťahu k predmetnému pozemku uviedol, že nemá žiadnu vedomosť o nárokoch, sporoch, či tvrdeniach zo strany susedov, širšej rodiny navrhovateľov, či tretích osôb, ktoré by akýmkoľvek spôsobom spochybňovali úplné vlastníctvo navrhovateľa 2/ a 3/, resp. ich právnych predchodcov k predmetnému pozemku.

6. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre k. ú. C. D. súd zistil, že ide o pozemok K. parc. č. XXXX/X, druh pozemku: záhrada o výmere XXXX m², ktorý je v podielovom vlastníctve navrhovateľa 1/ (v podiele 8651/27336, pričom ako nadobúdaci titul je uvedená darovacia zmluva zo dňa 23.07.2018), navrhovateľa 2/ (v podiele 5017/27336, pričom ako nadobúdaci titul je uvedené osvedčenie o dedičstve sp. zn. 12D/1097/2010, Dnot 171/2010 zo dňa 07.02.2011 a kúpna zmluva zo dňa 22.08.2016 s opravnou doložkou zo dňa 09.09.2016) a neznámych, resp. nezistených vlastníkov (v záhlaví označení ako evidovaní vlastníci nehnuteľnosti 1/ a 2/).

7. Predmetom konania o potvrdení vydržania je preskúmanie toho, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo vydržaním podľa § 134 ods. 1 OZ. Ide o mimosporové konanie, ktorého účelom nie je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ako je tomu v prípade sporového konania vyvolaného žalobou o určenie vlastníckeho práva podľa Civilného sporového poriadku. Povinnosťou navrhovateľa v tomto nesorovom konaní je osvedčiť skutočnosti o tvrdenom nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním podľa ust. § 359d ods. 2 CMP a povinnosťou súdu následne skúmať, či navrhovateľ uvedené bez pochybností osvedčil. Osvedčiť splnenie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním je potrebné zo strany toho, kto návrh na začatie konania o potvrdení vydržania podal.

8. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené súčasne zákonné predpoklady, a to, že držba veci musí byť dobromyseľná po celú vydržaciú dobu, že musí ísť o neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby a že musí ísť o spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba teda vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol – či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby veci, resp. práva. Vo všeobecnosti platí, že dobromyseľnosť zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí alebo že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva.

9. Predpokladom vydržania nehnuteľnosti je: (i) spôsobilý predmet vydržania, (ii) oprávnenosť držby a (iii) nepretržitosť držby počas celej zákonom stanovenej doby. Ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že držba je oprávnená. V takom prípade ten, kto popiera dobromyseľnosť držiteľa, má dôkazné bremeno na preukázanie neoprávnenej držby. Dobromyseľnosť je vnútorný psychický stav.

Tento však nemožno priamo dokázať, možno o ňom usudzovať iba z okolností, v ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Základným rozlišujúcim kritériom je, či držiteľ veci alebo vykonávateľ práva pri normálnej opatrnosti, ktorú so zreteľom na okolnosti daného prípadu možno od neho rozumne požadovať, mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, alebo právo, ktoré vykonáva, patria. Tieto okolnosti musí v spore preukázať držiteľ veci, resp. vykonávateľ práva, ktorý musí okrem iného preukázať okolnosti, z ktorých možno usudzovať na jeho dobromyseľnosť, teda okolnosti svedčiacie o poctivosti právneho dôvodu nadobudnutia veci, tzn. nadobúdaci titul, i keď neplatný.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu a posúdení návrhu navrhovateľov 1/ až 3/ na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti dospel k záveru, že v danom prípade navrhovatelia neosvedčili splnenie jednej zo zásadných podmienok pre vydržanie nehnuteľnosti, konkrétne oprávnenosť držby predmetnej nehnuteľnosti, ktorej potvrdenia vydržania sa svojim návrhom domáhali. Držba je oprávnená ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Navrhovatelia v konkrétnostiach danej veci oprávnenosť držby preukazovali iba čestným vyhlásením jedného z obyvateľov obce, v ktorej sa predmetná nehnuteľnosť nachádza, ako aj svojimi tvrdeniami o vnútornom presvedčení, že predmetná nehnuteľnosť im skutočne patrí, pričom túto nadobudli oni, resp. už ich právni predchodcovia oprávnenou držbou minimálne od roku 1965. K uvedeným tvrdeniam navrhovateľov súd uvádza, že tvrdenie držiteľa o tom, že vec mu patrí a že s ňou nakladá ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciú dobu dôvodné, v opačnom prípade je to nepostačujúce. Navrhovateľ má povinnosť osvedčiť (preukázať relevantnými, zväčša listinnými dôkazmi) skutočnosť, z ktorých vyplýva, že splnil aj zákonom ustanovené hmotnoprávne podmienky vydržania, a teda, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti. V danom prípade však navrhovatelia 1/ až 3/ jednak nepreukázali, a ani len netvrdili na základe akého právneho titulu, hoc aj neplatného pre nedostatok formy alebo z iných dôvodov, mali samotní navrhovatelia, resp. právni predchodcovia navrhovateľov 2/ a 3/ (ich rodičia) vstúpiť do oprávnenej držby predmetnej nehnuteľnosti a túto užívať ako svoju vlastnú. Ak navrhovatelia 2/ a 3/ odvodzovali svoje vlastnícke právo od dobromyseľnej a nepretržitej držby svojich právnych predchodcov (rodičov navrhovateľov 2/ a 3/), v danej veci neuviedli na základe akého titulu sa držby celej nehnuteľnosti (tak, ako ju žiadajú potvrdiť), ujal ich otec, resp. matka navrhovateľov 2/ a 3/. Súd tak musel konštatovať, že navrhovatelia neosvedčili, že ich právni predchodcovia predmetnú nehnuteľnosť užívali dobromyseľne ako svoju vlastnú, pretože ani neoznačili titul, na základe ktorého do tejto držby vstúpili, a že sa tak stalo oprávnene. Na tom nič nemení ani tá skutočnosť, že právny predchodca (otec navrhovateľov 2/ a 3/), ako aj samotní navrhovatelia 2/ a 3/ sa o predmetný pozemok dlhodobo a nerušene starali tým, že na ňom vykonávali rôzne druhy hospodárskej činnosti, nakoľko len dlhodobé (aj keď nerušené) užívanie nehnuteľností na vydržanie vlastníckeho práva k nim nepostačuje. Inak povedané, samotné užívanie predmetnej nehnuteľnosti navrhovateľmi, resp. právny predchodcami navrhovateľov 2/ a 3/ nie je takým titulom, ktorý by mohol vyvolať presvedčenie navrhovateľov, že sa bez ďalšieho stali vlastníckymi celého predmetného pozemku. Z dôvodu absencie prvého predpokladu vydržania, ktorým je dobromyseľnosť držby sa súd už ďalšími náležitosťami vydržania osobitne nezaoberal.

11.1. Treba konštatovať, že rozhodovacia prax vyšších súdnych autorít vo vzťahu k otázke posudzovania zákonných predpokladov vydržania, najmä oprávnenosti držby, prešla určitým vývojom. Súd v tomto smere poukazuje na rozsudok veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2024 zo dňa 13.05.2024, ktorého právna veta znie: Právny titul je len jedným z dôkazov preukazujúcich dobromyseľnosť držiteľa a oprávnenosť držby, preto jeho nedostatok pre účely vydržania sám o sebe nemôže zapríčiniť neoprávnenosť držby. Rozhodujúcim vždy bude, či držiteľ konal poctivo, teda napr. či za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

11.2. Veľký senát NS SR okrem iného uviedol, že držba je historicky chápaná ako faktický stav, ktorý spočíva vo vykonávaní faktickej reálnej moci nad vecou s úmyslom mať vec pre seba. Držba preto predpokladá existenciu dvoch zložiek. Prvou je corpus possessionis, ako faktická moc nad vecou, ku ktorej musí pristúpiť animus possidendi, ktorý vyjadruje vôľu držiteľa mať vec (právo) pre seba a nakladať s ňou ako s vlastnou. Vznik držby sa však na rozdiel od vzniku vlastníctva nemusí de lege lata nutne opierať o existujúci právny dôvod. Držiteľ je dobromyseľný o tom, že mu vec patrí vtedy, keď je poctivý, čestný o tom, že svojou držbou vykonáva vlastné právo, a teda že svojou držbou nerobí inému zle, že nezasahuje do práva iného, že nekoná bezprávne. Súd sa v rámci skúmania

otázky dobromyseľnosti zameriava na skúmanie poctivosti konania držiteľa z objektívneho hľadiska a nie na skúmanie (ne)existencie právneho titulu. Je to dané tým, že na vznik držby nie je nevyhnutná existencia právneho dôvodu jej uchopenia a právny dôvod jej uchopenia je/môže byť len jedným z dôkazných prostriedkov, osvedčujúcich oprávnenosť držby. Neexistencia alebo neplatnosť právneho titulu teda sama o sebe nevyklučuje poctivosť konania držiteľa a jeho dobromyseľnosť v tom, že mu vec alebo právo patrí, a teda že vzhľadom na jeho presvedčenie objektívne vzaté koná v dobrej viere, t.j. v ospravedliteľnom omyle o poctivosti nadobudnutia držby. Na základe uvedeného je možné aj naďalej zotrvať na názore, že na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude treba, aby nadobúdateľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia - riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia, v tom je základný rozdiel medzi ochranou vlastníctva a ochranou držby (R 45/1986). Preto sa veľký senát priklonil k súdnym rozhodnutiam (napr. rozhodnutiam NS SR sp. zn. 5Cdo/210/2019, 2Cdo/190/2020, 2Cdo/201/2020; nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015, III. ÚS 468/2022), ktoré fundamentálne reflektujú staršiu judikatúru (R 44/1996, R 45/1986), vychádzajúc pritom z interpretácie ustanovenia § 134 ods. 1 v spojení s § 130 ods. 1 OZ, z ktorých ustanovení platný právny titul ako predpoklad pre dobromyseľnosť držiteľa, resp. oprávnenosť držby nevyplýva. Zároveň pritom rešpektoval účel vydržania, ktorým je uvedenie do súladu dlhodobého faktického stavu nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba teda skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

12. V nadväznosti na vyššie uvedené závery rozhodnutia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 1VCdo/1/2024 zo dňa 13.05.2024 však žiadna takáto skutočnosť zo strany navrhovateľov vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti nebola preukázaná. Títo nepreukázali a ani dokonca netvrdili, že by oni sami, resp. ich právni predchodcovia za predmetnú nehnuteľnosť komukoľvek niečo zaplatili, prípadne poskytli iné odplatné plnenie, alebo že túto predmetnú nehnuteľnosť nadobudli od niekoho bezodplatne. Vôbec neopísali žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré mali predchádzať ich vstupu do držby, resp. vstupu do držby predmetnej nehnuteľnosti zo strany rodičov (otca) navrhovateľov 2/ a 3/. Podľa názoru súdu v tomto smere nepostačuje nekonkrétne poukazovanie na to, že ich otec mal navrhovateľom 2/ a 3/ dlhodobo prezentovať vlastnícky vzťah k celej predmetnej parcele ako faktickú skutočnosť. Z hľadiska formálno-procesných náležitostí je tiež potrebné konštatovať, že v (upravenom a doplnenom) návrhu na začatie konania sa domáhajú potvrdenia vydržania (t.j. svojho vlastníckeho práva) k celému predmetnému pozemku navrhovateľa 2/ a 3/ bez uvedenia ich spoluvlastníckych podielov a najmä bez uvedenia, z akého dôvodu by potenciálne navrhovateľa 2/ a 3/ mali nadobudnúť v minulosti vlastnícke právo k predmetnému pozemku vydržaním práve v určitých spoluvlastníckych podieloch. V tomto smere nesvedčí navrhovateľovi 1/ ani účastníctvo v predmetnom konaní o potvrdenie vydržania, nakoľko z doplneného návrhu na začatie konania nevyplýva, že by navrhovateľ 1/ mal nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti, resp. spoluvlastníckemu podielu na nej vydržaním. Následne navrhovateľa žiadajú, aby orgán katastra zaznamenal vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti v prospech navrhovateľov 1/ a 2/, každému v podiele 1/2, a to bez uvedenia akéhokoľvek odôvodnenia, odhliadnuc od toho, že súd nie je oprávnený dávať orgánu katastra pokyny ako a v koho prospech zaznamenať vlastnícke právo k nehnuteľnosti takým spôsobom, ako to žiadali navrhovateľa.

13. Vzhľadom na to, že navrhovateľa v návrhu neosvedčili, že nadobudli vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním, pričom ani napriek výzve súdu v zmysle § 359e ods. 1 CMP neoznačili žiadne dôkazy na preukázanie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva, ani žiaden právny titul vstupu do držby, za účelom preukázania ktorého by súd sám mohol vykonať šetrenie, dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1 CMP, preto návrh v súlade s ust. § 359e ods. 2 CMP zamietol.

14. Záverom súd dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/37/2023, ktorý poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/239/2022 zo dňa 25.01.2024, v ktorom „dovolací súd v tejto súvislosti primárne poukazuje na to, že konanie o potvrdení vydržania v zmysle § 359a CMP je konanie s procesným postupom odlišným od sporového konania vo veci určenia vlastníckeho práva, kde má súd (a aj strany sporu) k dispozícii väčší priestor a procesné prostriedky

potrebné na zisťovanie skutkového stavu veci. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 68/2021 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. mája 2021 zmenil a doplnil Civilný mimosporový poriadok práve o ustanovenia upravujúce konanie o potvrdení vydržania, je uvedené konanie pomerne formálne a má znaky skôr registrového konania. V konaní o potvrdení vydržania teda súd nenariaďuje pojednávanie, nevykonáva plnohodnotné dokazovanie, ale skúma osvedčenie relevantných skutočností navrhovateľom. Súd vydá vyzývacie uznesenie podľa § 359f CMP len vtedy, ak už vo fáze skúmania návrhu na začatie konania a dôkazných prostriedkov pripojených navrhovateľom za účelom osvedčenia relevantných skutočností, dospeje k záveru, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš (vysoko) pravdepodobné. V prípade vážnych pochybností o uplatnenom nároku nie je namieste vydávať vyzývacie uznesenie (najmä s poukazom na zásadu hospodárnosti), a to ani s prihliadnutím na možnosť podať námietky osobami vymenovanými v § 359h CMP. Navrhovateľ domáhajúci sa vydania potvrdenia vydržania však v takom prípade nemôže namietať odmietnutie prístupu k súdu, pretože má možnosť domáhať sa svojho nároku inými procesnoprávnymi prostriedkami v rámci sporového konania (napr. žalobou o určenie vlastníctva). (...) Hoci ide o mimosporové konanie podľa ustanovení CMP, uplatniac pritom vyšetrovací princíp, vzhľadom na už vyššie uvedenú špecifickosť tohto konania je potrebné zdôrazniť, že je v prvom rade povinnosťou navrhovateľa hodnoverne osvedčiť ním tvrdené nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním. Hoci súd v zmysle § 359e CMP môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, aktivita súdu nemá nahrádzať procesnú aktivitu a procesnú zodpovednosť navrhovateľa. Z formulácie zákonného ustanovenia je jasné, že ide o možnosť a nie o povinnosť súdu, pričom je na úvahe súdu, aký postup zvolí.“ Zamietnutie návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania nebráni, aby navrhovateľia podali kvalifikovanú určovaciu žalobu o určenie vlastníckeho práva nadobudnutého vydržaním (príp. podľa ich zváženia inú žalobu, napr. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), pre úspešnosť ktorej ale budú musieť preukázať splnenie všetkých podmienok vydržania nimi, resp. ich právnymi predchodcami.

15. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

-2 - 28Vyd/1/2024

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.